

Angående byggnadsminnesförklaring av en fyrlängad byggnad på Cicelören 4 i Eksjö

LÄNSSTYRELSENS AVGÖRANDE

Länsstyrelsen förklarar enligt 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m (KML) den fyrlängade byggnaden på Cicelören 4 i Eksjö för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att byggnadens kulturhistoriska värde inte minskar.
3. Fastigheten får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras utan Länsstyrelsens tillstånd. Området skall hållas i sådant skick att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.

Enligt 3 kap 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

BAKGRUND M M

Länsstyrelsen väckte den 15 december 1992 frågan om byggnadsminnesförklaring av bl.a. den fyrlängade byggnaden på Cicelören 4 i Eksjö.

Av utredningen framgår i huvudsak följande.

Byggnaden består av fyra längor utefter tomtgränsen.

Längan utmed Norra Storgatan är uppförd av timmer i två våningar med fasad av grön locklistpanel mot gatan och gul fasspontpanel mot bakgården. I bottenvåningen mot gatan finns skyltfönster. Flertalet övriga fönster är av tvåluftstyp med två spröjsar i varje båge. Fönsterfodren är släta. Entrépartiet mot väster är indraget i

fasaden och försett med en spegeldörr och två sentida glasade dörrar. Längan har ett sadeltak belagt med tvåkupiga betongpannor. Längan vilar på en delvis putsad stensockel.

Längan utmed Arendt Byggmästares gata är uppförd i två våningar. Mot gatan finns en kraftig tilläggsisolering och en rosa locklistpanel. Mot bakgården är fasaden klädd med gul fasspontpanel. Längans fönster är av tvåluftstyp utan spröjsning. Fönstrens omfattningar är släta. Genom längan går en körport med en gallergrind. I körporten finns bruna spegeldörrar. Längan har ett sadeltak belagt med tvåkupiga betongpannor. Längan vilar på en delvis putsad stensockel.

Längorna utmed norra och södra tomtgränserna är uppförda av timmer i två våningar med fasader av gul fasspontpanel. Längornas fönster är av tvåluftstyp med tvåspröjsar i varje båge. Fönstrens foder är släta. Längorna har bruna entrédörrar. Längornas tak är belagda med tvåkupiga betongpannor. Den södra längan har delvis en sockel av huggen granit. De två längornas socklar består i övrigt av putsad sten.

Byggnadens fyra längor är troligen från tidigt 1800-tal eller äldre. De har därefter byggts om vid olika tillfällen.

Det område inom vilket byggnaden är belägen har av Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen ansetts vara ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde enligt 3 kap 1 § KML.

Länsstyrelsen har den 3 februari 1993 upprättat förslag till skyddsföreskrifter.

Eksjö kommun har tillstyrkt förslaget till byggnadsminnesförklaring.

Fastighetens ägare, Stig Göranssons dödsbo, har genom i yttrande till Länsstyrelsen godkänt en byggnadsminnesförklaring och föreslagna skyddsföreskrifter.

Riksantikvarieämbetet har i yttrande den 13 maj 1993 tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING

Enligt 3 kap 1 § KML får en byggnad som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde eller som ingår i ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde förklaras för byggnadsminne.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet

har enligt 3 kap 10 § KML rätt till ersättning av staten om skyddsföreskrifter

1. utgör hinder för rivning av byggnad och skadan därav är betydande i förhållande till värdet av berörd del av fastigheten eller

2. på annat sätt innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastigheten.

Medför skyddsföreskrifter att synnerligt men uppkommer vid användning av fastigheten, är staten skyldig att lösa fastigheten om ägaren begär det.

Den aktuella byggnaden är ett exempel på en kringbyggd äldre stadsgård och byggnaden har därför ett kulturhistoriskt värde. Byggnaden har emellertid ändrats i flera avseenden i sen tid. På grund härav kan byggnaden inte sägas vara synnerligen märklig enligt 3 kap 1 § KML.

Byggnaden ingår dock som ett betydelsefullt element i stadsmiljön norr om Stora Torget. Denna miljö omfattar bl.a. en ytterst välbevarad trähusbebyggelse inom den senmedeltida stadsplanen.

Enligt Länsstyrelsens bedömning får miljön i denna del av Eksjö stadskärna anses utgöra ett sådant bebyggelseområde som avses i lagrummet. Skäl föreligger därför att förklara den aktuella byggnaden, såsom ingående i detta område, för byggnadsminne.

För byggnadens bevarande skall det av Länsstyrelsen den 3 februari 1993 upprättade förslaget till skyddsföreskrifter gälla. Länsstyrelsen bedömer därvid att skyddsföreskrifterna ej skall medföra ersättnings- skyldighet gentemot ägare eller innehavare av särskild rätt. Ej heller kan föreskrifterna anses medföra att synnerligt men uppkommer vid användningen av fastigheten.

ÖVRIGT

Länsstyrelsen lämnar i förekommande fall råd och anvisningar i fråga om underhållet av byggnaden och vården av det omkringliggande området.

Ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter får ske endast om det föreligger särskilda skäl för sådan ändring. Ansökan om ändring prövas av Länsstyrelsen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Kammarrätten i Jönköping genom skrivelse till Länsstyrelsen - se bilaga (formulär 1).

I den slutliga handläggningen av detta ärende i vilket länsråd Bo Landholm beslutat och byrådirektör Anders Franzén varit föredragande har även bitr länsarkitekt Niklas Aronsson, förste länsassessor Claes von Sydow och länsantikvarie Per-Olof Ringquist deltagit.

Bo Landholm

Anders Franzén

Kopia till:
Riksantikvarieämbetet, delg kv, laga kraftbevis
Länsmuseet
Eksjö kommun
Inskrivningsmyndigheten, laga kraftbevis
Kulturmiljöenheten
CvS